

uniți pentru copii

BULETIN INFORMATIV TRIMESTRIAL AL UNICEF ROMÂNIA - NR. 12, 2012

Privind în trecut- Privind în viitor

Activitatea UNICEF în România

unite for
children

unicef

Să fim uniți pentru copiii!

Acest număr al buletinului informativ face o sinteză a programelor și a activităților în care UNICEF este partener la ora actuală în România.

De asemenea, prezintă pe larg patru din principalele domenii în care lucrăm. Acestea sunt: campanie pentru participarea școlară „Hai la școală!”, proiectul „Prima prioritate: niciun copil invizibil!” axat pe dezvoltarea serviciilor comunitare de bază, promovarea alăptării și HIV/SIDA. Articolele încadrează în context fiecare din aceste programe și descriu acțiunile realizate, rezultatele obținute și planurile de viitor. În același timp, sunt prezentate și ultimele noutăți referitoare la activitatea noastră de mobilizare a resurselor, grație căreia reușim să ne finanțăm activitățile.

Pentru a scoate în evidență latura umană, am inclus două povești din care reiese situația familiilor pe care programele noastre încearcă să le ajute. Acestea sunt niște povești triste, ce trebuie însă spuse pentru a ne reaminti de excluderea socială în care trăiesc numeroși copii și multe familii. Angajații UNICEF petrec mult timp pe teren în întreaga țară, aducând în permanență la zi cunoștințele pe care le avem despre situația familiilor și a comunităților defavorizate și găsind moduri și mijloace mai eficiente de a lucra cu partenerii pentru a ameliora situația copiilor într-un mod durabil.

Sperăm că acest buletin informativ va oferi răspunsurile la întrebările pe care mulți le au în legătură cu activitatea UNICEF în România. În cazul în care au nevoie de informații suplimentare, cititorii pot consulta pagina noastră de Internet, www.unicef.org/romania pentru versiunea în limba engleză și www.unicef.ro pentru versiunea în limba română. Cititorii care doresc să susțină financiar activitatea UNICEF în România găsesc toate detaliile aferente la adresa www.sustineunicef.ro.

Într-o notă mai personală, mandatul meu în România ajunge la final în mai 2012, după patru ani și

jumătate. Cu această ocazie, doresc să mulțumesc tuturor oamenilor minunați pe care i-am întâlnit aici, mai ales partenerilor din cadrul Guvernului și din sectorul neguvernamental de la nivel central, județean și local. Aș dori de asemenea să mulțumesc susținătorilor noștri din sectorul privat, mass-media și din rândul publicului larg. Trebuie să ofer mulțumiri și personalului dedicat al Reprezentanței UNICEF în România, care muncește din răsputeri zi de zi, asigurându-se că planurile și strategiile ce vizează copiii dezavantajați prind viață. Îmi pare rău că părăsesc această minunată țară, dar sunt fericit că activitatea UNICEF va continua să ofere copiilor defavorizați șansa de a-și atinge potențialul maxim în viață.

Edmond McLoughney
Reprezentant UNICEF în România

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Edmond'.

În acest număr

Privire de ansamblu asupra parteneriatului dintre UNICEF și România	4
Prima prioritate: niciun copil invizibil!	6
Nu am încredere în oameni.....	8
Campania pentru participarea școlară „Hai la școală!“	9
HIV/SIDA	11
Inițiativa Spital Prieten al Copilului	13
Conștientizare și parteneriate puternice în numele copiilor	16

Uniți pentru copii este publicat trimestrial de UNICEF România, Blvd. Primăverii nr. 48A, 011975, sector 1, București, România, T: +40 21 201 7872; F: +40 21 317 5255, E: bucharest@unicef.org, www.unicef.ro

---

Despina Andrei – Manager Dizivie Sector Privat și Parteneriate, T: + 40 21 201 7858;
E: dandrei@unicef.org

Codruța Hedeșiu – Coordonator Relații Externe și Presă, T: + 40 21 201 7864; E: chedesiu@unicef.org

---

Voica Pop – Specialist Programe, T: + 40 21 201 7854; E: vpop@unicef.org

---

Lumița Costache - Specialist Politici Sociale, T: + 40 21 201 7862; E: lcostache@unicef.org

---

Fotografiile UNICEF sunt sub protecția legii dreptului de autor. Buletinul informativ conține fotografii ale următorilor: @UNICEF / / Giacomo Pirozzi (coperta), Kate Holt, Cristian Kostyak, Liviu Andrei, Karolina Doleviczenyi, Alexandra Dincă, Codruța Hedeșiu, Raluca Manța, Marin Dincă.

Notă: Punctele de vedere exprimate în articolele acestei publicații aparțin autorilor și nu reflectă, în mod necesar, opinia UNICEF.

Articolele din acest buletin informativ au fost editate de Iana Bejaniyska - Consultant UNICEF.

Privire de ansamblu asupra parteneriatului dintre UNICEF și România

UNICEF și-a început activitatea în România în anul 1991 pentru a contribui la remedierea situației extrem de dificile a copiilor din acea perioadă. De atunci, indicatorii bunăstării copilului s-au ameliorat simțitor, au fost implementate reforme complexe, iar standardele sunt tot mai mult aliniate la Convenția cu privire la Drepturile Copilului și la criteriile UE. Cu toate acestea, copiii se confruntă în continuare cu numeroase provocări pe care UNICEF încearcă să le elimine împreună cu Guvernul și alți parteneri, scopul final fiind realizarea tuturor drepturilor copilului în România.

Intenția strategică care stă la baza cooperării și parteneriatului dintre UNICEF și România este reducerea disparităților și promovarea incluziunii sociale la nivelul țării. O atenție deosebită se acordă copiilor săraci și minorității rome. Susținerea dezvoltării politicilor și strategiilor centrate pe copil și consolidarea sistemelor din domeniul educației, sănătății și protecției sociale alături de promovarea sistemelor de monitorizare a progreselor înregistrate în sfera drepturilor copilului reprezintă obiective cheie.

Programul caută să accelereze realizarea progresivă a drepturilor copilului prin îmbunătățirea situației copiilor excluși ce trăiesc în comunități marginalizate, caracterizate prin sărăcie omniprezentă, școlarizare precară și în care familiile prezintă risc mai ridicat de disfuncționalități. Scopul este acela de a consolida și a crea parteneriate de incluziune socială și de guvernare în numele copiilor atât la nivel local, cât și național. Astfel, se pune accent pe implicarea autorităților locale în inițiativă inovatoare alternative

@UNICEF Romania/ Cristian Kostyak

Plini de speranță: în ciuda instabilității politice copiii sunt încrezători într-un viitor mai bun.

și cost-eficiente deoarece administrațiile locale dețin la ora actuală mai multe responsabilități financiare și manageriale grație procesului de descentralizare, dar au la dispoziție resurse și capacități limitate. Promovarea politicilor și a normelor adresate copiilor la nivel național este puternic influențată de eforturile noastre de la nivel local.

Recent, s-au înregistrat două progrese importante în ceea ce privește promovarea echității în cazul copiilor din comunitățile defavorizate. În primul rând, în parteneriat cu Ministerul Educației, UNICEF a dat un impuls școlarizării. La un an de la lansarea în 2010 a campaniei pentru participarea școlară, „Viitorul copiilor începe la școală”, s-a constatat că 60% dintre copiii cu risc de abandon au continuat școala. Acest succes a dus la extinderea inițiativei pentru a cuprinde alte 100 de comunități cu un nivel ridicat al abandonului în anul școlar 2011-2012, cu scopul de a reduce considerabil numărul estimat de 400.000 de copii ce nu merg la școală în mod constant.

În mod similar, UNICEF încearcă să promoveze trecerea de la „protecție” – ocrotirea copilului în sistemul de stat – la „prevenire” care presupune costuri mai mici și se află în concordanță cu o abordare din perspectiva drepturilor. În consecință, proiectul „Prima prioritate: niciun copil invizibil!” axat pe dezvoltarea serviciilor comunitare de bază, desfășurat în aproape 100 de comunități rurale în parteneriat cu autoritățile locale, arată rezultatele reale ce se obțin printr-o abordare preventivă și mobilizează diverși factori interesați. Încă din 2011, din primul an de implementare a proiectului a demonstrat că acțiunile simple pot avea un impact pozitiv asupra copiilor, că drepturile pot fi realizate și că se poate asigura cost-eficiență.

UNICEF se implică activ la nivelul politicilor pentru a extinde și a susține aceste două inițiative ce promovează echitatea la nivel național.

UNICEF colaborează cu Ministerul Sănătății și alți parteneri pentru creșterea numărului de spitale acreditate drept Prietene ale Copilului care la ora actuală acoperă 40% din nașterile înregistrate anual, după ce în 2009 acest procent era zero. S-au făcut progrese de asemenea în legătură cu adoptarea unei legi privind marketingul substituenților de lapte matern.

Dezvoltarea timpurie a copilului constituie un element important al programului UNICEF, punând accent pe perfectarea standardelor parentale și de învățare timpurie. În acest context, se desfășoară inițiative la nivel central și local pentru a consolida programele care

sporesc șansele preșcolariilor de a-și atinge potențialul maxim.

UNICEF se implică și în lupta împotriva HIV/ SIDA și este partener în programele adresate adolescenților cu risc crescut. Cercetările referitoare la tratamentul și la consumul de droguri injectabile au contribuit la o mai bună definire a categoriilor de risc și la activități de advocacy în favoarea unor acțiuni pertinente.

Se înregistrează progrese și în ceea ce privește înființarea unui sistem de Monitorizare a Drepturilor Copilului care se așteaptă să prindă contur în 2012 odată cu raportul de țară a Comitetului ONU pentru Drepturile Copilului în care vor fi cuprinse recomandările pentru România.

În legătură cu mobilizarea resurselor, în perioada 2007-2011, UNICEF a strâns 7,4 milioane de USD la nivel local, o realizare importantă având în vedere dificultățile economice cu care se confruntă atât companiile donatoare, cât și donatorii persoane fizice încă din 2008, anul de debut al crizei financiare și economice.

Cele mai importante parteneriate de colaborare pentru drepturile copilului în care este implicată în prezent Reprezentanța UNICEF sunt cele cu ministerele din cadrul Guvernului și cu autoritățile locale.

UNICEF lucrează permanent alături de parteneri. Principalul partener este Guvernul, în special Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și Ministerul Sănătății. Stabilirea și consolidarea parteneriatelor de la nivel local sunt importante în ceea ce privește obținerea unor rezultate pentru copii având în vedere descentralizarea bugetelor și a responsabilităților către județe și sectoarele din București. Alți parteneri strategici cheie sunt ONG-urile, în special atunci când formează alianțe pe problematica copiilor, precum Federația ONG-urilor pentru Protecția Copilului, care reprezintă aproximativ 100 de organizații mai mici. O altă este coaliția ONG-urilor ce luptă pentru dezinstituționalizare și pentru promovarea abordărilor preventive ale protecției copilului, dar și coaliția ONG-urilor și instituțiilor internaționale centrate pe îmbunătățirea incluziunii sociale a romilor. De asemenea, parteneriatele cu sectorul privat sunt esențiale pentru promovarea multor inițiative și pentru o mai bună mobilizare a resurselor care să permită menținerea progreselor realizate în numele copiilor – băieți și fete.

Prima prioritate: niciun copil invizibil!

Situație:

Criza economică din România a împins un număr tot mai mare de familii și copii spre sărăcie, slăbind totodată în mod serios capacitatea Statului de a răspunde cererii mari de servicii din partea populației celei mai sărace. În nord-estul țării, rata sărăciei absolute din mediul rural a crescut de la 8,9% în 2009 la 12,4% în 2010.

Prin urmare, sistemul de protecție a copilului se află într-o situație de tensiune maximă din cauza, pe de-o parte, a presiunii exercitate de familiile și copiii aflați în dificultate și, pe de altă parte, din cauza tăierilor guvernamentale menite să reducă deficitul bugetar. Totodată, ajustările și reformele din sistemul de asistență socială au vizat în principal prestațiile financiare, în timp ce serviciile sociale de bază, inclusiv cele de prevenire, au fost trecute cu vederea, mai ales din cauza absenței lor.

Proiectul „Prima prioritate: niciun copil invizibil!” încearcă să facă trecerea de la dependența excesivă de sistemul public de protecție a copilului la un sistem mai eficient de prevenire. Proiectul are drept scop creșterea capacității autorităților publice locale de a identifica și a răspunde prompt și eficient la riscurile și vulnerabilitățile cu care se confruntă copiii defavorizați și familiile lor.

Acțiune:

Proiectul a fost conceput în parteneriat cu Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale / Direcția Generală Protecția Copilului în cadrul Strategiei naționale în domeniul promovării și protecției drepturilor copilului. Prima fază a proiectului s-a desfășurat în 2011 în 96 de comunități defavorizate din 8 județe dezavantajate din nord-estul țării, și anume Suceava, Botoșani, Iași, Neamț, Vaslui, Bacău, Buzău și Vrancea.

Identificarea copiilor celor mai vulnerabili și a familiilor lor și oferirea unor servicii eficiente s-au realizat prin angajarea unor asistenți sociali de către primării care s-au ocupat de activitatea de teren, de evaluarea nevoilor, de sprijin, consiliere și facilitarea accesului la asistență socială, dar și prin implicarea cadrelor didactice, a medicilor, poliției, preoților, asistenților medicali comunitari, a mediatorilor sanitari romi și a comunității în general.

@UNICEF Romania/Giacomo Pirozzi

Proiectul „Prima prioritate: niciun copil invizibil!” implică toți actorii care au ceva de spus în viața copiilor și familiile lor.

În strategia proiectului a fost inclusă o evaluare menită să identifice schimbările produse în sistem și să demonstreze beneficiile dezvoltării standardelor de calitate și de cost pentru serviciile preventive de la nivel comunitar și o bază pentru acțiunile de advocacy în favoarea unor alocări bugetare dedicate susținerii și extinderii acestor servicii.

Progrese și rezultate:

O evaluare realizată de centrul de cercetare CERME a arătat că, după 6 luni de implementare, au fost vizitate aproximativ 111.300 de gospodării și 2,7% dintre copii au fost identificați ca fiind invizibili pentru serviciile de asistență socială, sănătate și/sau educație. Ținând cont de faptul că în jur de 1,6% dintre toți copiii români sunt incluși în sistemul de protecție, se poate spune că acești copii „invizibili” exercită o presiune ascunsă, dar probabil foarte mare asupra sistemului în lipsa unor soluții preventive. După doar 6 luni de implementare, au fost deja identificate soluții pentru 11% dintre copiii „invizibili”.

Printre lecțiile învățate se numără:

- **Trecerea de la protecție la prevenire asigură mai multă echitate în rândul copiilor.** Activitatea de teren, evaluarea nevoilor și identificarea și intervenția timpurie cresc simțitor impactul echitabil asupra copiilor.
- **Prevenirea este mai eficientă decât protecția.** Evaluarea a calculat costul serviciilor de bază oferite de un asistent social pentru păstrarea unui copil în familie la aproximativ o treime din costul furnizării serviciilor specializate de către un centru de zi din sistemul de protecție și o zecime din costul serviciilor de tip rezidențial. Aceasta demonstrează clar viabilitatea financiară și potențialul de dezvoltare a abordării preventive.
- **Trebuie abordate cunoștințele, atitudinile și practicile de la nivelul comunității.** Eliminarea cauzelor riscurilor și vulnerabilităților, mai ales a celor legate de cunoștințele, atitudinile și practicile ce tolerează diverse forme de violență, nivelul scăzut al implicării comunității și atitudinile fataliste necesită intervenții multidisciplinare susținute și de durată care să aibă la bază tehnici de comunicare adecvate.
- **Importanța intervenției intersectoriale.** Succesul asistenței sociale la nivel comunitar depinde în mare măsură de colaborarea și coordonarea în plan orizontal, între actorii locali din diferite sectoare, și în plan vertical, între autorități cu diferite niveluri de responsabilitate, răspundere și expertiză.

Următoarele demersuri:

Pentru a extinde și a susține abordarea serviciilor comunitare de bază, următoarele demersuri vor:

- Continua să crească nivelul de echitate în rândul copiilor, trecând de la identificarea copiilor invizibili și evaluarea nevoilor lor la furnizarea serviciilor de bază care să ofere informații consistente viitoarei evaluări;
- Consolida politica națională din domeniul prevenirii riscurilor legate de separarea copilului și de violența asupra copiilor prin alocări bugetare bazate pe noi standarde de calitate și de cost;
- Extinderea la nivel național a furnizării serviciilor comunitare preventive începând cu bugetul pentru anul 2013, pornind de la o analiză a impactului financiar al trecerii de la protecție la prevenire;
- Creșterea mobilizării comunitare și eliminarea practicilor ce tolerează lipsa acțiunii și diverse forme de violență asupra copiilor;
- Întărirea capacităților structurilor comunitare consultative și mobilizarea comunității.

Chiar și în perioade dificile, proiectul „Prima prioritate: niciun copil invizibil!” ar trebui să fie o plasă de salvare pentru cei vulnerabili.

Nu am încredere în oameni

Anca stă într-un colț al bucătăriei luminate difuz, uitându-se la asistentul social venit în vizită. Corpul ei pare relaxat, însă ochii îi sunt plini de mânie. Această fetiță de 12 ani este indignată de modul în care viața a tratat-o în ultima vreme. Mama ei trăiește cu un alt bărbat, fiind în prezent plecată la muncă în străinătate. Tatăl ei, care înainte de plecarea mamei avea o slăbiciune pentru băutură, a devenit un alcoolic incurabil. În rarele momente în care e treaz, mai găsește de lucru ocazional în umilul lor orașel din nord-estul României. Totuși, nu ar supraviețui fără ajutorul din partea statului și bunătatea vecinilor și a familiei.

Anca la un moment de răstriește în viața ei.

„Are mare grijă de gospodărie. Mie și fiului meu ne plac ouăle prăjite pe care le face. Îl ajută și pe fratele ei mai mic cu școala. Nici nu ți-ai putea dori o fiică mai bună.” Cu mândrie părintească în ochi, tatăl Ancăi își găsește cu greu cuvintele, punând-o pe fată într-o situație stânjenitoare în fața vizitatorului.

E ora cinei, iar fata trănțește o oală pe aragaz, lucru ce îl face să tresalte pe tatăl ei care moțâie, chircit pe marginea unui scaun vechi din lemn. E clar că, foarte pricepută pentru vârsta ei într-ale bucătăriei, fata nu a reușit să își „înăbușe” propriile sentimente. După plecarea mamei sale, a început să se comporte într-un mod imprezvizibil. Atacurile sale de panică culminează invariabil în ieșiri violente în care spârgea lucruri și sărea la oricine îi stătea în cale.

„Adună totul în ea. Nu vorbește. Nu reușeam să ajung la ea,” mărturisește tatăl pe punctul de a plânge. „Am împrumutat niște bani și am dus-o la un specialist aici aproape, la Botoșani. Mi-a spus că Anca suferă de o formă gravă de depresie și i-a scris niște medicamente. Pastilele îi dădeau o stare de somnolență. Abia dacă mai făcea ceva prin casă. Odată ce s-a calmat, nu i-am mai dat tratamentul. N-am nevoie de un

doctor să-mi zică ce să fac și, în plus, nu am bani de o nouă consultație.”

Anca îi aruncă o privire alarmată tatălui. Singurul lucru pe care îl spune toată seara este că l-ar plăcea să meargă la liceu peste câțiva ani. În rest, se mișcă în tăcere ca și cum ar fi pierdută în lumea ei.

Aceasta este principala preocupare a asistentului social. „Anca este prea izolată. Refuză să comunice. Când am vorbit cu ea pentru prima dată, a spus un lucru pe care nu l-am putut uita: „Nu am niciun prieten. Nu am încredere în oameni.” Va fi foarte greu să îi recâștigăm încrederea. Singura noastră speranță este faptul că îi place să învețe. Aceasta va fi șansa ei pe viitor.”

Acum un an, asistentul social nici nu știa de existența Ancăi. A stabilit un contact periodic cu ea grație proiectului „Prima prioritate: niciun copil invizibil” desfășurate de autoritățile locale din șase dintre cele mai sărace județe ale României, cu sprijinul Reprezentanței UNICEF și cu fonduri puse la dispoziție de VISA UK. Copiii și familiile care s-au simțit neglijate de sistem ani la rând au realizat în cele din urmă că nu sunt singure. Comunitatea învață să asculte și este dispusă să ofere o mână de ajutor.

Campania pentru participarea școlară „Hai la școală!“

Context

În România, se estimează că un număr de 300.000-400.000 de copii aflați la vârsta învățământului obligatoriu nu merg la școală în mod constant. Potrivit estimărilor UE, 40% dintre românii de 15 ani sunt semianalfabeți. În majoritatea cazurilor, acești copii provin din familii sărace, cu părinți care nu au prea multă educație, și adesea fac parte din comunitatea romă. Pe copiii ce cresc fără a primi o educație decentă îi așteaptă o viață de luptă cu sărăcia, excluderea socială și marginalizarea.

Studiile arată următoarele:

- 44% dintre copiii de etnie romă cu vârste între 7 și 11 ani nu merg la școală la ora actuală, cifra ridicându-se la 65% în cazul copiilor romi de 12-16 ani;
- La vârsta de 6 ani, cuprinderea copiilor romi în învățământul preșcolar este de peste cinci ori mai scăzută decât media națională. La vârsta de 3 ani, este de 12 ori mai scăzută;
- Abandonul se datorează în principal problemelor financiare (41,8%). Alți părinți (12,5%) au dat vina pe sistemul de învățământ. Interviuurile de grup au scos în evidență tratamentul inechitabil și discriminatoriu la care sunt supuși părinții romi și/sau copiii lor în școli de către profesori și copiii și părinții majoritari;
- Majoritatea școlilor și comunităților nu au strategii coerente și eficiente de prevenire a abandonului.

Acțiune

La mijlocul anului 2010, UNICEF a lansat, în parteneriat cu Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului și cu Institutul de Științe ale Educației, campania „Viitorul copiilor

Campania pentru participarea școlară „Hai la școală!“ are ca obiectiv reducerea absenteismului și abandonului școlar.

@UNICEF Romania/ Karolina Dolevczenyi

Începe la școală” (numită ulterior campania pentru participarea școlară „Hai la școală!“) cu scopul de a readuce copiii la școală și de a-i ajuta să termine învățământul obligatoriu.

Principalii parteneri ai UNICEF sunt Institutul de Științe ale Educației, Inspectoratele Școlare Județene, ONG-urile Holt, CRIPS, Centrul Educația 2000+, Agenția „Împreună” și Alianța Civică a Romilor.

Proiectul intervine în comunitățile cu rate crescute ale abandonului și ale absenteismului și implică acțiuni ce vizează trei niveluri ale comunității:

La nivelul familiilor, părinții sunt implicați în activitatea școlii și sunt conștientizați cu privire la importanța educației. De asemenea, beneficiază de formare pentru a-și dezvolta competențele parentale și pentru a afla cum să promoveze interesul superior al copilului lor. Mediatori cu pregătire specială, membri ai comunității, vizitează familiile în încercarea de a le convinge să își trimită copiii la școală.

În ceea ce privește unitățile de învățământ, scopul este de a transforma școala într-un loc mai primitor pentru copii. Se acordă atenție specială colaborării strânse cu profesorii pentru a asigura că:

- dreptul la educație al fiecărui copil este respectat fără discriminare;
- profesorii reușesc să își adapteze metodele pedagogice, punând mai mult accent pe dobândirea competențelor de bază decât pe transmiterea unor informații copiilor;
- profesorii reușesc să își adapteze metodele la capacitatea de învățare a fiecărui copil, fără a privi clasa ca un grup unitar.

Proiectul vizează de asemenea îmbunătățirea resurselor celor mai sărace școli prin furnizarea de rechizite și echipamente adecvate.

La nivelul comunităților, proiectul implică profesioniștii din diferite sectoare ce pot contribui la diminuarea abandonului școlar și a absenteismului, precum asistenți sociali, personal medical, autorități locale. În fiecare comunitate prioritară, sunt selectați și formați mediatori școlari.

Rezultate:

În primul an de implementare (anul școlar 2010-2011), campania a vizat 38 de comunități cu un nivel ridicat al abandonului școlar. Rezultatele arată că 60% dintre copiii cu risc de abandon școlar au continuat să frecventeze școala, îmbunătățindu-și prezența școlară, și că în aproximativ 50% dintre școli rata abandonului școlar a scăzut cu 15-40% față de cifrele înregistrate în ultimii doi ani. Succesul obținut a încurajat UNICEF și Ministerul Educației să extindă campania pentru a cuprinde în anul școlar 2011-2012 alte 103 comunități cu rate ridicate ale abandonului școlar.

Potrivit unui studiu de evaluare, campania a avut un impact asupra școlilor și comunității în general, conducând la: creșterea capacității directorilor de școală de a preveni și a reduce cauzele școlare ale abandonului și absenteismului, consolidarea capacității profesorilor de a-și adapta metodele de predare la nevoile copiilor cu risc, creșterea capacității mediatorilor școlari de a aplica metode de prevenire și reducere a abandonului și a absenteismului, creșterea gradului de conștientizare a importanței educației în rândul părinților și școli mai prietenoase și mai prietenoase, cu echipamente și materiale didactice adecvate.

Următoarele demersuri:

Printre următoarele demersuri se numără:

- Extinderea inițiativei pentru a cuprinde alte 100 de comunități cu rate ridicate ale abandonului școlar în 2012-2013. Astfel, campania va acoperi 10% dintre comunitățile țării, constituind o masă critică cu potențial de extindere la nivel național.
- Pornind de la succesul înregistrat, se va face advocacy pentru finanțare din partea guvernului și a autorităților locale în vederea extinderii proiectului;
- Extinderea parteneriatelor cu alte sectoare decât cel al educației pentru a obține o mai bună participare comunitară care să asigure acțiuni și rezultate mai durabile.

Școlile incluse în campanie s-au angajat să fie mai prietenoase pentru copii.

Mai sunt multe de făcut în prevenirea transmiterii HIV în rândul adolescenților din România și pentru tratarea celor seropozitivi

Situație

La sfârșitul anului 2011, 10.903 de persoane trăiau cu HIV/SIDA în România. Majoritatea cazurilor au fost diagnosticate în copilărie și au beneficiat de peste 15 scheme de tratament de-a lungul anilor. Majoritatea supraviețuitorilor au în prezent 20-24 de ani, iar 47% sunt femei.

Tendențele ce se observă la ora actuală în ceea ce privește transmiterea HIV/SIDA în România sunt următoarele:

- O rată ridicată a transmiterii heterosexuale, reprezentând până la 61,7% din cazurile noi diagnosticate între 2007 și 2011;
- O rată ridicată a transmiterii verticale (de la mamă la copil), de la 2% în 2007 la 5% în 2010;
- Rată ridicată a transmiterii HIV în rândul populațiilor cu risc crescut (MARP): bărbați care întrețin relații sexuale cu bărbați (BSB), de la 3,8% în 2007 la 14% dintre cazurile noi în 2011, și utilizatori de droguri injectabile (UDI), de la 0,8% în 2007 la 18,4% din cazurile noi în 2011;
- O rată a folosirii în comun a acelor și seringilor mai mare de cinci ori în 2010 față de 2009 din cauza utilizării intravenoase a noilor substanțe psihoactive care crește riscul de transmitere a HIV în rândul UDI;
- O creștere per ansamblu a persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA (PLHIV) ce necesită servicii medicale specializate și terapie antiretrovirală (ARV), de la 7.623 în 2005 la 9.428 în 2011;
- Întreruperi frecvente ale tratamentului în 2010 pentru 65% dintre PLHIV¹.

Supraviețuitorii de lungă durată au fost supuși unor numeroase scheme terapeutice, iar problemele de aderență la tratament și de integrare socială le sunt bine cunoscute. Potrivit unui studiu comportamental realizat în 2009 asupra unui grup de PLHIV², vârsta medie de începere a vieții sexuale este

¹ UNICEF, Universitatea București – Facultatea de Sociologie și Asistență Socială, UNOPA, 2011 – Accesul la tratament antiretroviral al persoanelor care trăiesc cu HIV/SIDA în România

² Cercetare cantitativă privind comportamentele cu risc de transmitere HIV în rândul tinerilor care trăiesc cu HIV/SIDA în România, Romanian Angel Appeal, 2009

de 17 ani. Același studiu arată că peste 79% dintre PLHIV din eșantion cu un partener stabil, care e seronegativ sau nu are un diagnostic HIV cunoscut și căruia nu i-au spus că sunt seropozitivi, nu folosesc prezervativul.

PLHIV ce fac parte din categoria supraviețuitorilor de lungă durată se află acum la vârsta reproducerii și au început să aibă copii. Un studiu privind HIV realizat de Institutul Național de Boli Infecțioase în 2010 asupra 310 copii născuți de femei seropozitive arată că 45% dintre mamele ce trăiesc cu HIV fac parte din categoria supraviețuitorilor de lungă durată. Același studiu arată că 35% dintre mamele seropozitive nu au beneficiat de tratament sau îngrijire profilactică, ceea ce crește riscul transmiterii de la mamă la copil.

Acțiune

UNICEF se implică în domeniul HIV/SIDA în mare parte alături de agențiile ONU care formează Grupul Tematic HIV/SIDA, dar și de Institutul Național de Boli Infecțioase Dr. Matei Balș, Ministerul Sănătății și Centrul Român HIV/SIDA. UNICEF lucrează în strânsă colaborare și cu ONG-urile, precum UNOPA care reprezintă persoanele ce trăiesc cu HIV/SIDA și cu ONG-urile membre ale Rețelei Române de Reducere a Riscurilor (RHRN)³ ce furnizează servicii de reducere a riscurilor și alte servicii gândite pentru a opri transmiterea bolii. Activitatea din ultimii ani s-a concentrat asupra următoarelor:

- Sprijin acordat noii versiuni a Strategiei Naționale HIV/SIDA ce are drept scop consolidarea răspunsului național la epidemie. În acest context, programul HIV/SIDA din România este adaptat pentru a răspunde noilor situații: transmitere verticală, aderența la tratament a supraviețuitorilor de lungă durată, transmiterea HIV în rândul populațiilor cu risc crescut și advocacy cu privire la necesitatea de a susține alocările bugetare pentru programe după epuizarea fondurilor puse la dispoziție în 2010 de Fondul Global de Luptă împotriva HIV/SIDA, Tuberculozei și Malariei;
- Sprijin pentru programe adresate adolescenților cu risc crescut, precum utilizatorii de droguri injectabile, bărbații ce întrețin relații sexuale cu bărbați și practicanții de sex comercial, și asistarea lor în vederea reducerii riscurilor de transmitere a HIV;
- Studii referitoare la întreruperea tratamentului și advocacy pentru acțiuni corective în domeniul bugetării, achiziționării și distribuiri medicamentelor;
- Studiu privind consumul de noi droguri sintetice (NDS) și mai ales impactul acestora asupra copiilor și tinerilor. Advocacy pentru întreprinderea unor acțiuni, incluzând politici care să vizeze problema furnizării și distribuiri de NDS;
- Advocacy în favoarea măsurilor de prevenire a transmiterii de la mamă la copil, incluzând acces complet la screening prenatal și ghid medical pentru testare, tratament și consiliere.

Rezultate

- A fost revizuită Strategia Națională HIV/SIDA pentru a răspunde caracterului schimbător al epidemiei;
- Studiile au oferit evidențe clare legate de lipsurile ce trebuie eliminate urgent. Acestea includ întreruperi ale tratamentului și creșterea transmiterii HIV din cauza drogurilor injectabile, inclusiv a NDS;
- Consolidarea capacității naționale prin sprijinul acordat Centrului Român HIV/SIDA.

Următoarele demersuri

- Intensificarea activității de advocacy pentru acțiuni urgente de combatere a transmiterii HIV în rândul populațiilor cu risc crescut. Acestea includ BSB, UDI, adolescenți și femei însărcinate seropozitive care riscă să transmită virusul bebelușului lor;
- Intensificarea activității de advocacy în favoarea alocărilor bugetare și gestionării fondurilor adresate Strategiei Naționale HIV/SIDA cu accent special pe asigurarea tratamentului neîntrerupt pentru PLHIV și programe de prevenire pentru populațiile cele mai vulnerabile;
- Advocacy pentru finanțarea ONG-urilor implicate în lupta împotriva HIV/SIDA.

³ Asociația Română Anti-SIDA (ARAS), ALLIAT, PARADA, Samusocial

Inițiativa Spital Prieten al Copilului

@UNICEF Romania/ Alexandra Dincă

Stabilirea unei legături puternice între membrii familiei este un element cheie în Inițiativa Spital Prieten al Copilului.

Situație

Pentru a se bucura de cel mai bun start în viață, UNICEF și OMS recomandă ca toți bebelușii să fie alăptați exclusiv până la vârsta de 6 luni. În România, doar 12,6% dintre bebeluși sunt alăptați exclusiv până la vârsta de 6 luni. Rata redusă a alăptării a fost asociată și cu abandonul copilului din cauza lipsei legăturii dintre mamă și copil. Inițiativa Spital Prieten al Copilului (ISPC) a fost demarată de OMS și UNICEF în urmă cu 20 de ani ca un mijloc de promovare a alăptării exclusive încă de la naștere. Un Spital Prieten al Copilului trebuie să parcurgă 10 pași pentru a primi acreditarea. Aceștia includ sistemul „rooming in” prin care se înțelege că bebelușul stă cu mama lui din momentul nașterii; formarea personalului din maternitate cu privire la diferitele moduri și mijloace de a sprijini mama și interzicerea folosirii laptelui praf în spital. România a avut o serie de spitale prietene ale copilului în anii '90 care însă și-au pierdut acreditarea deoarece nu au reușit să mențină standardele stabilite și, prin urmare, în 2008 nu mai existau SPC la nivelul țării.

Acțiune

UNICEF a readus la viață programul ISPC în parteneriat cu Ministerul Sănătății în anul 2008. Partenerii din sectorul privat, precum Arcelor Mittal și UNICREDIT Tiriac Bank, au oferit sprijin substanțial, care a luat mai ales forma instruirii personalului spitalicesc pentru a asigura cei 10 pași necesari a fi adoptați și aplicați. Au fost puse la dispoziție și echipamentele și materialele necesare. În paralel, s-au intensificat eforturile de advocacy pentru o nouă lege privind marketingul substituenților de lapte matern astfel încât interzicerea folosirii lor în spitale să aibă o bază legală.

Alte rezultate și următoarele demersuri

Anemona Munteanu, consultant UNICEF, vorbește despre aspectele pozitive și negative ale eforturilor de advocacy realizate în România pentru adoptarea Codului Internațional de Marketing al Substituenților de Lapte Matern.

Î. Care a fost strategia inițială? A fost necesară modificarea ei în mod substanțial pe parcurs? De ce?

Procesul de adoptare a unei legi naționale pe baza Codului Internațional de Marketing al Substituenților de Lapte Matern (Codul) a fost demarat în 1996. Concomitent, primele zece spitale au inițiat procesul de acreditare ca Spital Prieten al Copilului. Importanța secțiilor de maternitate care susțin alăptarea este incontestabilă.

Inițial, strategia noastră a fost asistarea Ministerului Sănătății în ceea ce privește elaborarea unui proiect de lege, obținerea sprijinului ministerelor aferente (Agricultură, Industrie și Comerț, Finanțe, Justiție), depunerea documentului Parlamentului pentru votul final și elaborarea legislației secundare pentru punerea în aplicare. După obținerea tuturor aprobărilor, Ministerul Sănătății trebuia să transmită legea Parlamentului spre adoptare. Din păcate, proiectul de lege s-a pierdut pe drum de mai multe ori și, după un deceniu de obstacole, nu a mai putut fi resuscitat.

În 2008, a trebuit să ne modificăm în întregime strategia. A fost angajat un tânăr avocat entuziast care să revizuiască proiectul de lege existent și să asiste dezbaterile pe marginea documentului cu patru actori principali: mamele și moașele, mass-media și agențiile de marketing, Guvernul, producătorii și distribuitorii de lapte praf. După obținerea unui feedback din partea tuturor acestor categorii, legea a fost rescrisă, fiind prezentată o versiune finală Senatului și Camerei Deputaților. De această dată, documentul a fost înregistrat ca inițiativă parlamentară. A fost un succes, fiind semnat de reprezentanții tuturor partidelor, de la guvernare și din opoziție, senatori și deputați, femei și bărbați.

Noua strategie are o componentă de PR, implicând numeroase dezbateri publice, evenimente media și activități de lobby. S-a considerat că înregistrarea ca inițiativă parlamentară va accelera ritmul adoptării legii.

Î. Care au fost cele mai mari obstacole cu care te-ai confruntat pe parcurs?

Cele mai mari obstacole au fost întârzierile birocratice, dar și o oarecare presiune din partea producătorilor de lapte praf asupra persoanelor și instituțiilor.

Î. Care a fost cea mai importantă lecție pe care ai învățat-o?

Au fost mai multe lecții, dar cea mai importantă este aceea că, dacă crezi cu adevărat în ceva și dorești să realizezi acel ceva, trebuie să nu te dai bătut niciodată; lucrurile se rezolvă în cele din urmă. De asemenea, să nu-ți fie frică să renunți la lucruri, metode de lucru sau idei care nu mai corespund scopului.

De fapt, pentru mine cel mai important lucru în viață este nu ceea ce ai făcut, ci ceea ce lași în urmă. Vreau ca lumea să își aducă aminte de mine ca unul dintre susținătorii „Legii Codului”.

*Sfaturi mici, expertiza mare,
rezultate excepționale.*

Î. Care este diferența dintre munca legată de codul de marketing și alte eforturi de advocacy din trecut?

Munca la Codul de Marketing a fost cea mai grea deoarece presupunea adoptarea unei legi și dezbateri publice cu diverse categorii de factori interesați. Lecțiile învățate din experiențele anterioare s-au dovedit a fi extrem de valoroase. Acestea se referă la educația sexuală în școli, acces la servicii de planificare familială, dezinstituționalizarea copiilor din centrele de plasament mamut. În toate aceste cazuri, indiferent de cât de controversat era subiectul, publicul larg ne-a susținut și nu a fost niciodată în joc o miză comercială. În cazul 'Legii privind Codul' a trebuit să convingem publicul român înainte de toate că aveam argumente solide, că sănătatea bebelușilor este în joc atunci când sunt hrăniți cu substituenți ai laptelui matern; nu în ultimul rând, ne luptăm cu un oponent foarte elocvent și puternic.

Î. Ai putea să ne prezinți o întâmplare care să însumeze aspectele pozitive și cele negative ale eforturilor legate de 'Legea privind Codul'?

În anii campaniei de promovare a alăptării, au fost angajate câteva persoane tinere și inteligente, însă două din ele au ieșit cel mai mult în evidență. Acum, după șapte ani, s-au reîntâlnit cu ocazia Codului: unul face lobby pentru producători, iar celălalt ajută UNICEF să facă lobby în numele copiilor români. Ambele sunt persoane bine informate, ambele au fost „crescute” de UNICEF: atât susținătorul nostru, cât și oponentul nostru! Acest lucru are o latură pozitivă și una negativă.

Î. Care sunt speranțele și temerile tale în ceea ce privește viitorul Codului?

Cea mai mare speranță este ca legea să fie adoptată până la finalul lui 2012. Principala temere este aceea că există un oarecare risc ca, sub presiunea producătorilor și a distribuitorilor de lapte praf, să nu fie puse în aplicare prevederile legii sau penalitățile, dacă se aplică, să nu fie suficient de aspre pentru a motiva respectarea legii.

Rezultate

La finalul lui 2011, 31 de maternități, reprezentând aproximativ 40% din nașterile înregistrate anual în România, erau certificate Spitale Prietene ale Copilului, însemnând că acolo mamele beneficiază de consilierea necesară și de sprijin acordat din timp care le permite să alăpteze exclusiv timp de șase luni. Aceasta este o realizare semnificativă având în vedere că în 2008 nu existau spitale desemnate prietene ale copilului. Deși nu au fost întreprinse studii în domeniu, o serie de evidențe informale indică faptul că abandonul copilului s-a redus simțitor în SPC.

O nouă lege privind codul de marketing al substituenților de lapte matern a parcurs diverse etape ale procesului legislativ și era pe cale de a fi adoptată la finele lui 2011.

Următoarele demersuri

- Susținerea acreditării altor 10 spitale în 2012 și acordarea în continuare de sprijin până când toate maternitățile sunt certificate prietene ale copilului, în următorii 5 ani.
- Advocacy în favoarea adoptării legii privind codul de marketing al substituenților de lapte matern și sprijin acordat pentru implementarea ei în toate SPC.

**Conștientizare
și parteneriate
puternice
în numele
copiilor**

*Peste 973.000 USD au fost strânși pentru copiii afectați de
inundațiile din nord-estul României.*

Strângerea de fonduri

Context:

UNICEF este prezent în peste 190 de țări și teritorii din întreaga lume. Este nevoie de un număr mare de resurse pentru a susține programele adresate celor mai vulnerabili copii și pentru a-i ajuta să își construiască un viitor mai bun. Acțiunile locale și globale de strângere de fonduri permit UNICEF nu doar să demareze programe pe termen lung de care beneficiază copiii, ci și să implice mediul de afaceri și să atragă atenția asupra nevoilor copiilor. De asemenea, în situații de urgență – inundații, cutremure, tsunami și conflicte, grație parteneriatelor puternice încheiate cu companiile donatoare și cu donatorii persoane fizice, UNICEF poate acționa rapid și răspunde nevoilor copiilor și familiilor lor. Campaniile și evenimentele de strângere de fonduri oferă de asemenea ocazia unică de a pleda în favoarea drepturilor copiilor și de a prezenta activitatea din România a UNICEF. Reprezentanța UNICEF are un departament de strângere de fonduri din 2006, care se ocupă de mobilizarea resurselor pentru programul de țară din România, dar și de susținerea programelor UNICEF din țările mai sărace.

Acțiune:

Principalele acțiuni întreprinse până în prezent sunt următoarele:

Parteneriate cu companiile:

În perioada 2000 – 2012, Reprezentanța UNICEF în România a stabilit parteneriate puternice pe termen lung cu o serie de companii multinaționale ce își desfășoară activitatea în România, printre care se numără BRD - Groupe Société Générale, UNICREDIT Țiriac Bank, GDF SUEZ Energy România, Carrefour România, Kaufland și Amway. S-au încheiat și s-au consolidat parteneriate internaționale și locale cu IKEA, Pampers, H&M, Gucci, ING Bank și Tefal. Mai recent, au fost inițiate două noi parteneriate cu DP World Constanța și Clubul Rotary - Cetate Timișoara prin intermediul unor evenimente locale ce fac parte din strategia de atragere a sprijinului companiilor locale și al celor multinaționale.

Teledonuri:

În ultimii ani, au fost organizate o serie de teledonuri cu scopul de a strânge fonduri și a sensibiliza în legătură cu proiectele locale, dar și cu situațiile de urgență din plan local și internațional.

Primul teledon a avut loc în 2005, an în care UNICEF a colaborat cu TVR pentru a strânge fonduri adresate victimelor tsunami-ului din Asia. De atunci, TVR a sprijinit UNICEF să adune fonduri pentru copiii cu dizabilități, Inițiativa Spital Prieten al Copilului și programele de educație parentală, prin patru teledonuri care au avut loc între 2007 și 2011.

Realitatea TV este principalul partener al UNICEF în cazul situațiilor de urgență de la nivel local, precum inundațiile, și al dezastrelor internaționale, precum cutremurul din Haiti.

S-au strâns bani și pentru proiectele ce nu intră în categoria situațiilor de urgență, susținute de UNICEF în alte țări. Antena 2 a inițiat campania „2 pentru viață” cu scopul de a ajuta copiii din Bangladesh ce suferă de deshidratare severă, iar în 2011 Realitatea TV a lansat campania „Luptăm împotriva malariei” menită să strângă fonduri pentru achiziționarea de plase de fânțari care să ajute la prevenirea malariei, una din principalele cauze de deces în rândul copiilor din Africa.

Primul program de strângere de fonduri Face to Face (față în față cu donatorul) lansat în România

Donații de la persoane fizice

Persoanele fizice sunt actori extrem de importanți, care susțin activitatea UNICEF răspunzând la campanii SMS, direct marketing, apeluri online și, în ultimul timp, acțiuni de strângere de fonduri față în față.

Lista cuprinde la ora actuală 7.000 de donatori. Pe Internet, peste 70.000 de fani urmăresc pagina de Facebook a UNICEF și Prietenii UNICEF – un program de donații lunare ce numără în prezent peste 1.700 de donatori. UNICEF colaborează cu BRD - Groupe Société Générale pentru a crește acest număr.

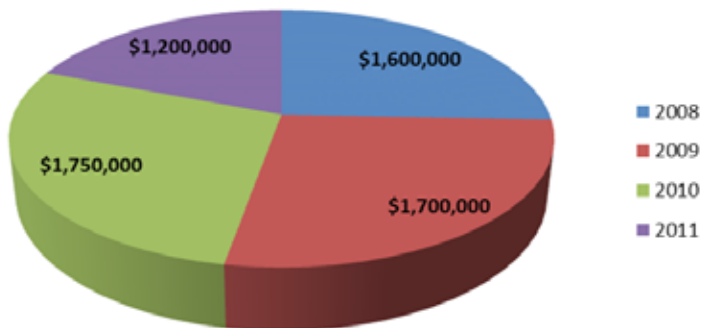
UNICEF este prima organizație non-profit din România care a lansat o campanie de strângere de fonduri Face to Face (față în față cu donatorul) și multe altele alte campanii de acest gen vor urma.

Andreea Marin Bănică, Gheorghe Hagi și Reprezentantul UNICEF în România Edmond McLoughney la unul dintre teledoanele organizate pentru copii

Rezultate strângere de fonduri – UNICEF ROMÂNIA 2008-2011

Momente de referință ale activității de strângere de fonduri

2008 – Campania internațională 1 pachet = 1 vaccin desfășurată în parteneriat cu Pampers a adunat fonduri în România pentru 4,6 milioane de vaccinuri și pentru 300 de milioane la nivel mondial.

2008 - Peste 973.000 USD adunați pentru copiii afectați de inundațiile din nord-estul României.

2009 – O campanie lansată împreună cu TVR pentru a strânge bani și a sensibiliza cu privire la programele de educație parentală

2009 – „2 pentru viață” - prima campanie internațională fără caracter de urgență, în parteneriat cu Antena 2.

2009 – Prima campanie „Jucăriile de Plus” realizată împreună cu IKEA

2009 – Adunare spontană (flash mob) organizată în metroul din București pentru a face mai cunoscute proiectele de educație parentală

2009 – Primul eveniment de mulțumire adresat companiilor partenere – spectacol de teatru cu piesa Regele Lear

2010 – An cu situații de urgență atât la nivel local, cât și global: Haiti și inundații locale

2010 – Lansarea primului card de afinitate în parteneriat cu UNICREDIT Ţiriac Bank

2010 – Primul parteneriat multianual pentru educație semnat cu GDF SUEZ Energy România

2011 - UNICEF alături de BRD – Groupe Société Générale, pentru al doilea an consecutiv, au organizat acțiuni de voluntariat în cadrul Săptămâna Solidarității. 4.000 de angajați BRD au promovat organizația UNICEF clienților, atrăgând astfel în jur de 700 de potențiali donatori

2011 – Primul program de strângere de fonduri Face to Face (față în față cu donatorul) lansat în România

2011 – Extinderea bazei de susținători prin organizarea unor evenimente în afara Bucureștiului, în Constanța și Timișoara

2011 – Ne-am alăturat campaniei globale împotriva malariei printr-o inițiativă TV și online

2011 – Organizarea unui eveniment de mulțumire adresat companiilor partenere și partenerilor media – un spectacol de teatru cu îndrăgita piesă „Pește cu mazăre”.

UNICEF Romania

Bld. Primăverii nr. 48A, 011975, sector 1, București, România

Telefon: +40 21 201 7872

Fax: +40 21 317 5255

Email: bucharest@unicef.org

www.unicef.ro

www.unicef.org/romania

www.facebook.com/UNICEFRomania

www.youtube.com/UNICEFRomania

<http://twitter.com/UNICEFRomania>